

PROGRAM WYCHOWAWCZY ZSO Nr 5
Gimnazjum Sportowego
w Gliwicach

Program Wychowawczy Gimnazjum Sportowego w Gliwicach jest dokumentem pozwalającym scalać oddziaływania wychowawcze szkoły i środowiska uczniów. Formułuje cele i działania odnoszące się do funkcjonowania szkoły w aspekcie wychowania.

Podstawowym i naturalnym środowiskiem społecznym i wychowawczym życia uczniów jest rodzina. To rodzice posiadają największe prawa wychowawcze w stosunku do swoich dzieci. To oni powinni zapewnić dziecku poczucie bezpieczeństwa, miłości, troski oraz równowagi emocjonalnej.

Natomiast rolą szkoły jest wspieranie rodziców w dziedzinie wychowania. Zatem obowiązkiem wszystkich nauczycieli jest wspomaganie wszechstronnego rozwoju osobowego uczniów, rozwijanie w nich dociekliwości poznawczej ukierunkowanej na poszukiwanie prawdy, dobra i piękna w świecie. Ważne jest, aby młodzi ludzie kierowali się takimi wartościami jak dobro, rzetelna praca i uczciwość. Wartością o podstawowym dla nich znaczeniu powinien być patriotyzm, a więc również silne poczucie własnej narodowej tożsamości.

Celem naszej pracy wychowawczej jest kształcenie młodych, obdarzonych społeczną wrażliwością, szanujących uniwersalne wartości ludzi, którzy kochają swoją ojczyznę, a równocześnie są otwarci na świat.

Cele i zadania wychowawcze przyjęte przez szkołę są komplementarne z programem profilaktyki, planami pracy wychowawczej, zajęciami pozalekcyjnymi oraz imprezami i uroczystościami szkolnymi.

Nadrzędny cel wychowania:

Wspomaganie wszechstronnego rozwoju ucznia poprzez kształtowanie jego umiejętności intelektualnych, osobowości i nawyków społecznego współżycia.

PODSTAWY PRAWNE PROGRAMU

Podstawą tworzenia Programu Wychowawczego są :

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej.
2. Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty z późniejszymi zmianami.
3. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 23 grudnia 2008 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. u z 2009 r. nr 4, poz.17).
4. Konwencja o Prawach Dziecka.
5. Powszechna Deklaracja Praw Człowieka.
6. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie zasad i organizacji pomocy psychologiczno- pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach.

7. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii.

DIAGNOZA POTRZEB WYCHOWAWCZYCH I ŚRODOWISKOWYCH SPOŁECZNOŚCI SZKOLNEJ.

Program Wychowawczy uwzględnia wnioski z przeprowadzonej w czerwcu 2017r. analizy potrzeb wychowawczych i środowiskowych społeczności szkolnej.

Diagnozy potrzeb środowiska szkolnego oraz wyznaczenia czynników ryzyka i czynników chroniących dokonano przy użyciu następujących metod diagnostycznych:

- analiza dokumentacji szkolnej dot. uczniów – wyniki w nauce, frekwencja, a także uwagi o zachowaniu zapisywane w dzienniku przez nauczycieli uczących;
- analiza sytuacji wychowawczej szkoły – informacje zebrane od uczniów, ich rodziców, wychowawców, nauczycieli, pedagogów i psychologa;
- ankiety, kwestionariusze i inwentarze - przeprowadzone wśród uczniów, rodziców i nauczycieli;
- obserwacja zachowania uczniów w sytuacjach szkolnych i pozalekcyjnych;
- rozmowy indywidualne przeprowadzane z uczniami, rodzicami i nauczycielami;
- rozmowy przeprowadzane z całą grupą uczniów lub klasą (tzw. badania fokusowe).

Diagnoza i analiza potrzeb wychowawczych i środowiskowych pozwoliła na wyciągnięcie następujących wniosków oraz sformułowanie zaleceń do pracy.

Wnioski:

1. Wyniki ankiety przeprowadzonej wśród uczniów pokazują, że zdecydowana większość uczniów czuje się w szkole bezpiecznie.
2. Według uczniów problem agresji istnieje, jednak nie jest zjawiskiem masowym lecz występującym czasami. Występuje zazwyczaj agresja werbalna (psychiczna) np. przeklinanie, przezywanie, wyśmiewanie. W mniejszym stopniu natomiast występuje agresja fizyczna, czyli kopanie, bicie, szarpanie.
3. Najczęściej zdarzenia te mają miejsce na łączniku, w toalecie bądź w piwnicy.
4. Zdecydowana większość uczniów twierdzi, że była świadkiem przemocy lub jedynie o takich sytuacjach słyszała, natomiast nikły procent uczniów uważa się za sprawcę bądź ofiarę przemocy.
5. Uczniowie darzą zaufaniem pracowników szkoły. Duża część z nich po pomoc zwróciłaby się do nauczycieli oraz pedagoga i psychologa.

Zalecenia:

1. Należy nasilić pracę wychowawczą z uczniami przejawiającymi nieodpowiednie zachowania na lekcjach i podczas przerw oraz ich rodzicami lub prawnymi opiekunami. W obecności rodziców należy informować o konsekwencjach dalszych niewłaściwych

- zachowań, możliwościach uzyskania specjalistycznej pomocy dla dziecka i jego rodziny (w zależności od potrzeb).
2. Pracować nad wzmocnieniem poczucia bezpieczeństwa wszystkich uczniów poprzez:
 - stałe przypominanie uczniom o odpowiedzialności za atmosferę panującą w klasie,
 - opracowywanie z uczniami wewnątrzklasowego regulaminu lub kontraktu i odwoływanie się do niego w sytuacjach konfliktowych, naruszających przyjęte zasady, skuteczne wyciąganie ustalonych konsekwencji, wyróżnianie zachowań prawidłowych,
 - prowadzenie indywidualnych rozmów z uczniami, którzy nie stosują się do przyjętych zasad, nasilenie współpracy z rodzicami tych uczniów, wspólne ustalanie form i kierunków postępowania.
 3. Stanowcze i konsekwentne reagowanie w każdym zauważonym przypadku stosowania przemocy rówieśniczej, palenia papierosów przez uczniów, używania wulgaryzmów.
 4. Zwiększenie nadzoru nad toaletami szkolnymi podczas przerw.

MODEL ABSOLWENTA

Proces wychowywania rozpoczyna się zawsze od postawienia sobie kluczowego pytania: kogo chcemy wychować? Staje się ono szczególnie ważne w sytuacji, gdy wychowanie traktujemy jako wspieranie młodego człowieka w rozwoju.

Tworząc sylwetkę absolwenta naszej szkoły wzięto pod uwagę: oczekiwania rodziców, uczniów oraz nauczycieli, a także potencjał i możliwości rozwojowe młodych ludzi, uwarunkowania lokalnej społeczności oraz zasoby szkolne.

Uczeń kończący naszą szkołę, posiada następujące cechy:

- Jest samodzielny,
- Potrafi rzetelnie pracować samodzielnie i w zespole,
- Jest uczciwy, prawy, przestrzegający prawa,
- Jest obowiązkowy,
- Posługuje się sprawnie dwoma językami obcymi,
- Stale się uczy i dąży do samorozwoju,
- Wie, gdzie szukać pomocy w rozwiązywaniu złożonych problemów,
- Zna historię, kulturę oraz tradycje swojego regionu i narodu,
- Twórczo myśli,
- W swoim postępowaniu dąży do prawdy,
- Jest świadomy życiowej użyteczności zdobytej wiedzy i umiejętności przedmiotowych,
- Jest aktywny, ciekawy świata.

STRUKTURA ODDZIAŁYWAŃ WYCHOWAWCZYCH

I. Dyrektor szkoły:

- stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego w szkole,
- sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne, dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły,
- inspiruje nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów,
- stwarza warunki do działania w szkole lub placówce: wolontariuszy, stowarzyszeń i innych organizacji, których celem statutowym jest działalność wychowawcza lub rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innowacyjnej szkoły,
- współpracuje z Zespołem Wychowawczym, pedagogiem, psychologiem szkolnym, oraz Samorządem Uczniowskim, wspomaga nauczycieli w realizacji zadań,
- czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego,
- nadzoruje zgodność działania szkoły ze statutem, w tym dba o przestrzeganie zasad oceniania, praw uczniów, kompetencji organów szkoły,
- nadzoruje realizację Szkolnego Programu Wychowawczego i Profilaktyki.

II. Rada Pedagogiczna:

- uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły i potrzeb w zakresie działań profilaktycznych,
- opracowuje projekt Programu Wychowawczego i Profilaktyki oraz uchwała go w porozumieniu z Radą rodziców ,
- opracowuje i zatwierdza dokumenty i procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością
- uczestniczy w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczego i Profilaktyki
- uczestniczy w ewaluacji Szkolnego Programu Wychowawczego i Profilaktyki.

III. Nauczyciele:

- współpracują z wychowawcami klas w zakresie realizacji zadań wychowawczych, uczestniczą w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczego i Profilaktyki,
- reagują na przejawy agresji, niedostosowania społecznego i uzależnień uczniów,
- przestrzegają obowiązujących w szkole procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością,
- udzielają uczniom pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych,
- kształcą i wychowują młodzież w duchu patriotyzmu i demokracji,
- rozmawiają z uczniami i rodzicami o zachowaniu i frekwencji oraz postępach w nauce na swoich zajęciach,
- wspierają zainteresowania i rozwój osobowy ucznia,

IV. Wychowawcy klas:

- diagnozują sytuację wychowawczą w klasie,
- rozpoznają indywidualne potrzeby uczniów,
- na podstawie dokonanego rozpoznania oraz celów i zadań określonych w Szkolnym Programie Wychowawczym i Profilaktyki opracowują plan pracy wychowawczej dla klasy na dany rok szkolny, uwzględniając specyfikę funkcjonowania zespołu klasowego i potrzeby uczniów,
- przygotowują sprawozdanie z realizacji planu pracy wychowawczej i wnioski do dalszej pracy,
- zapoznają uczniów swoich klas i ich rodziców z prawem wewnątrzszkolnym i obowiązującymi zwyczajami, tradycjami szkoły,
- są członkami Zespołu Wychowawczego i wykonują zadania zlecone przez przewodniczącego zespołu,
- oceniają zachowanie uczniów swojej klasy, zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami,
- współpracują z innymi nauczycielami uczącymi w klasie, rodzicami uczniów, psychologiem i pedagogiem szkolnym oraz specjalistami pracującymi z uczniami o specjalnych potrzebach,
- wspierają uczniów potrzebujących pomocy, znajdujących się w trudnej sytuacji,
- rozpoznają oczekiwania swoich uczniów i ich rodziców,
- dbają o dobre relacje uczniów w klasie,

- podejmują działania profilaktyczne w celu przeciwdziałania niewłaściwym zachowaniom podopiecznych,
- podejmują działania w zakresie poszerzania kompetencji wychowawczych.

V. Zespół Wychowawczy:

- opracowuje projekty procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością, zasad współpracy z instytucjami i osobami działającymi na rzecz uczniów,
- analizuje i rozwiązuje bieżące problemy wychowawcze,
- ustala potrzeby w zakresie doskonalenia umiejętności wychowawczych nauczycieli, w tym rozpoczynających pracę w roli wychowawcy,
- przygotowuje analizy i sprawozdania w zakresie działalności wychowawczej i profilaktycznej szkoły.

VI. Pedagog i psycholog szkolny:

- prowadzenie badań i działań diagnostycznych uczniów, w tym diagnozowanie indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów w celu określenia mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień uczniów oraz przyczyn niepowodzeń edukacyjnych lub trudności w funkcjonowaniu uczniów, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie ucznia i jego uczestnictwo w życiu przedszkola, szkoły i placówki,
- diagnozowanie sytuacji wychowawczych w przedszkolu, szkole lub placówce w celu rozwiązywania problemów wychowawczych stanowiących barierę i ograniczających aktywne i pełne uczestnictwo ucznia w życiu przedszkola, szkoły i placówki,
- udzielanie uczniom pomocy psychologiczno-pedagogicznej w formach odpowiednich do rozpoznanych potrzeb;
- podejmowanie działań z zakresu profilaktyki uzależnień i innych problemów dzieci i młodzieży,
- minimalizowanie skutków zaburzeń rozwojowych, zapobieganie zaburzeniom zachowania oraz inicjowanie różnych form pomocy w środowisku przedszkolnym, szkolnym i pozaszkolnym uczniów,

- inicjowanie i prowadzenie działań mediacyjnych i interwencyjnych w sytuacjach kryzysowych
- pomoc rodzicom i nauczycielom w rozpoznawaniu i rozwijaniu indywidualnych możliwości, predyspozycji i uzdolnień uczniów,
- wspieranie nauczycieli, wychowawców grup wychowawczych i innych specjalistów w:
 - rozpoznawaniu indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów w celu określenia mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień uczniów oraz przyczyn niepowodzeń edukacyjnych lub trudności w funkcjonowaniu uczniów, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie ucznia i jego uczestnictwo w życiu przedszkola, szkoły i placówki,
 - udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

VII. Rodzice:

- współtworzą Szkolny Program Wychowawczy i Profilaktyki,
- uczestniczą w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły,
- uczestniczą w wywiadówkach organizowanych przez szkołę,
- zasięgają informacji na temat swoich dzieci w szkole,
- współpracują z wychowawcą klasy i innymi nauczycielami uczącymi w klasie,
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez uczniów,
- Rada Rodziców: uchwalanie w porozumieniu z Radą Pedagogiczną Programu Wychowawczego i Profilaktyki.

VIII. Samorząd uczniowski:

- jest inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego uczniów szkoły, działalności oświatowej, sportowej oraz rozrywkowej zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi w porozumieniu z dyrektorem,
- uczestniczy w diagnozowaniu sytuacji wychowawczej szkoły,
- współpracuje z Zespołem Wychowawczym i Radą Pedagogiczną,
- prowadzi akcje pomocy dla potrzebujących kolegów,
- reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego,
- propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji,
- dba o dobre imię i honor szkoły oraz wzbogaca jej tradycję.

Zasady ewaluacji Programu Wychowawczego

Ewaluacja Programu Wychowawczego przeprowadzana będzie poprzez:

- 1) obserwację zachowań uczniów i zachodzących w tym zakresie zmian,
- 2) analizę dokumentacji,
- 3) przeprowadzanie ankiet, kwestionariuszy wśród uczniów, rodziców i nauczycieli,
- 4) rozmowy z rodzicami,
- 5) wymianę spostrzeżeń w zespołach wychowawców i nauczycieli,
- 6) w analizie przypadków.

Ewaluacja programu przeprowadzana będzie w każdym roku szkolnym przez zespół ds. Ewaluacji Programu Wychowawczego powołany przez dyrektora szkoły. Zadaniem Zespołu jest opracowanie planu ewaluacji, organizacja badań oraz opracowanie wyników. Z wynikami prac zespołu w formie raportu ewaluacyjnego zostanie zapoznana Rada Pedagogiczna i Rada Rodziców.